

בשורי העליה

בשורי העליה כִּי / מאד שָׁגְבוּ מְעוֹנֵיָהּ,
 אֲזִי חֲשַׁתִּי וְעֲלִיתִי / וּבָאתִי עַד תְּכוּנֵיָהּ.
 אֲנִי חוֹלָה וְלִבִּי דָל — / וְהִיא תִשִּׁיר רִנָּתָהּ,
 וְתֹאמֶר לְהִבְיָאֲנִי / לְשׁוּמֵי עַל מְכוּנֵיָהּ.
 לְרֹצֶפֶת שֶׁשׁ הִבְיָאתֵנִי / אֲשֶׁר סָפִיר אֲבָנֵיָהּ,
 וּבִתְכַלֵּת וְאַרְגָּמָן / תִּפְרָשׁ לִי סְדֵינֵיָהּ.
 מִשְׁכַּבְתֵּנִי בְּאַהֲבָתָהּ / אֲלֵי נַחַל עַדְנֵיָהּ,
 לְבֵית לַחֲמָה וּמִמִּיָּהּ / וְגַם רֵאשִׁית שְׁמָנֵיָהּ,
 וְהַעֲלַתֵנִי אֲלֵי פְרָדֶס / חִבְצָלֹת שְׁרוּנֵיָהּ.
 וּנְפֹשֵׁי חֲשֹבָה לְהִיּוֹת / בְּמַנְעַמֵי מְלוּנֵיָהּ,
 הֲכִי חֲלָפוּ מְצוּקֵיָהּ / וְסָרוּ כָּל יְגוֹנֵיָהּ.
 אֲבָל לִבִּי יִגּוֹן נְפֹשֵׁי / אֲשֶׁר יִזְכִּיר עוֹנֵיָהּ,
 וְהוּא פוֹקֵד חֲטָאֵיָהּ / וְהוּא מַעֲלָה שְׁאוּנֵיָהּ,

1. העליה גובהי השמים (על-פי תה' קד', ג), כינוי לחכמה; ככל הנראה הכוונה כאן להישגים האפשריים הרמים ביותר של הנפש המשפלת בעולמות האצילות הרוחניים שמעבר לטבע (כפי שמורה השיטה הניאואפלטונית). 3. והיא העלייה. מכאן והלאה בא תיאור אליגורי של יחסי אהבה בין החכמה ואוהבה. 5. שש אבן יקרה. 11. הכי אכן. מצוקיה סבלותיה, של נפשי. 12. לבי החכם, היודע מסתרי נפשי.

15 ולא תִמְצָא מְנוּחָה לָהּ / וְלֹא שָׁנָה לְעֵינֵיהָ,
 וְתִשָּׁב לִילָה לְבָבוֹת / בְּקוֹל יַעִיר וְשִׁנְיָהּ —
 וְיַעֲזְרוּ לְצוֹחֶתָהּ / וְיִקְוֹמוּ לְקִינֵיָהּ
 וְאוֹמְרִים: "מַה לְהוֹמֶיָהּ / אֲשֶׁר תַּחְרִיד שְׂכָנֵיהָ,
 אֲשֶׁר תִּבְכֶּה בְּאֲשֵׁמוּרוֹת / בְּכִי צִיּוֹן לְבָנֵיָהּ?"
 עֲנִיתִימוּ: וּמַה לִּי עוֹד / חַיּוֹת אַחַר אֲמוּנֵיָהּ,
 20 נְשִׂאֵיהָ סִגְנֵיהָ / חֲכָמֶיהָ נְבוּנֵיהָ,
 גְּבִירֶיהָ וְשָׁרֶיהָ / וּמַעֲזֵי בְּחוּנֵיָהּ?
 אֲשֶׁר הֵם בְּצַמִּידִים לָהּ / וְכַעֲגִילִים בְּאֲזֵנֶיהָ,
 וְהִיא כְּלָה מְהֻלָּלָה — / וְאֵלֶּה הֵם חֲתָנֶיהָ,
 וְהִיא אֲרוֹן — וְאֵלֶּה הֵם / שְׁנֵי לִוְחוֹת אֲבָנֵיהָ,
 25 מְנוּרָה הִיא — וְאֵלֶּה הֵם / גְּבִיעֵיהָ וְקַנֵּיהָ,
 וְעֲלֵיהָ מְעִיל תִּשְׁבָּץ / כְּרֵמוֹן פְּעֻמוֹנֵיהָ.
 אֱלֹהִים, חוֹס עֲלֵי נַפְשִׁי / וְהִפֵּק אֶת רְצוֹנֵיָהּ,
 וְהַחִישָׁה מְהֵרָה לָהּ / לְהַשִּׁיג אֶת אֲדוֹנֵיהָ,
 וְאִם אֵין — קָחָה אוֹתָהּ / בְּטָרֶם יוֹם אֲסוּנֵיהָ.

16. לקיניה לקול קינותיה. 19. ומה לי קינת המתייסר במצוקת נפשו על מותם של נאמני החכמה ו"חתניה" שהותירוהו בודד בעולם חסר תבונה. 20. סגניה ראשיה. 21. בחוניה מבצריה, או: נבחריה המנוסים בה. 27-29. לשון תפילה. להשיג בכוח תבונתה, בעודה בגוף. אדוניה אלוהים, שהוא מקורה. בטרם לפני יום המוות במועדו הנגזר.

מתוך: שלמה אבן גבירול: שירים, ערך וביאר ישראל לוין,

הוצאת אוניברסיטת תל אביב, 2007